

EL BENEFICI MUSICAL
DE L'ÀNGEL CUSTODI
(O BENEFICI DE L'ORGUE)
EN EL SEU ORIGEN

Carme Sala i Giralt

No deixem que la llum del record i de la veritat s'esvaeixi entre les ombres del temps i de l'oblid. No deixem que les boires de la indiferència es converteixin en nuvolada impenetrable, i ens arrabassin retalls de la nostra Història.

Intentem, tanmateix, cercar la llum i dissipar les tenebres, per a recobrar del llunyà pretèrit, la totalitat o les restes d'epissodis autèntics i reals.

Aquesta vegada ens introduïrem en la coneixença de les veritables causes que conduïren a la implantació a Olot, del «Benefici de l'Àngel Custodi» vulgarment dit «Benefici de l'Orgue».

La seva trajectòria en els segles XVII i XVIII (com també part del XVI) ha quedat ben exposada en els treballs publicats pel distingit musicòlec gironí Francesc Civil i Castellvi, basats en les pròpies investigacions i en les dades que (segons el mateix Sr. Frances Civil) li proporcionà el competent historiador olotí, Josep Mª de Solà-Morales.

El primer dels treballs, fou publicat en la «2ª Assemblea d'Estudis sobre el comtat de Besalú -1973»»; l'altre en els «Annals 1977» del «Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca». Mancava fixar el veritable punt de partida del Benefici, les incidències i personatges que posaren, virtualment, la primera pedra a una noble institució que per la seva essència i el seu contingut

cultural i religió honorava realment la vila dels nostres avantpassats i llurs governants.

Troblem la seva neixença al curs de l'any 1554, i a partir d'ell seguí una singladura constant en les següents centúries, fins a 1936 amb la figura del notable organista Mossèn Fèlix Farró, sacrificat injustament per la cega intolerància i incomprensió d'uns quants, pel que fa referència als més elementals drets de l'home, com són el lliure pensar, sentir i a les més íntimes creences.

Quan en data del 11 de juny de 1554, quedava establert oficialment a Olot, el «Benefici de l'Àngel Custodi» feia pocs anys que s'havien instal·lat els «grans orgues» (de més o menys registres) a les esglésies cristianes i inclús a les capelles i santuaris de la geografia catalana.

En referència a aquest instrument musical llegim a l'Enciclopèdia Espasa:

«El órgano salió de la Edad Media, constituido en instrumento completo, con el carácter y tipo que después había de conservar. Realmente el Órgano es el fruto de la Edad Media y de los países cristianos de Occidente».

Cinc anys abans de la fundació del Benefici, s'havia construït a Olot un orgue pel preu de 300 ducats (equivalents a 360 lliures barcelonines) per a l'Església Parroquial de Sant Esteve d'Olot, tal volta per substituir-ne un altre de factura més simple.

El contracte va estipular-se el dia 26 de novembre de 1549 entre la Universitat d'Olot i el mestre d'orgues i fuster, Lluís Ballí, natural del regne de França (Fornells) resident i habitant a Girona.

Un any més tard de la fundació del Benefici, el dia 27 d'abril de 1555, un altre mestre fuster i organer, Joan Dolça, resident a Olot i amb ascendència olotina, signà un contracte entre els honorables Cònsols i Consell de la vila d'Olot i els obrers de l'Església de la Verge del Tura per a la construcció d'un orgue de 5 registres i 6 pams d'ample pel preu de 90 lliures barcelonines (75 ducats). (Els contractes poden llegir-se als fulls del final).

Corria l'any 1554, i com d'altres de la mateixa centúria, va distingir-se per la sequetat del temps i la penúria de cereals de la comarca olotina. Era una

època que, si bé no sofriren l'estrall d'una guerra, sí que no poques calamitats es confabularen al llarg de la centúria. Em refereixo a les pestes, al bandole-risme, la defensa de les fronteres (del litoral i pirinenca) i l'angoixosa situació d'una climatologia adversa. I es en aquestes circumstàncies quan, a partir del dia 11 de juny de 1554, va posar-se en funcions el Benefici de l'Àngel Custodi; en un ambient de limitacions i sacrificis; mes, amb un elevat clima espiritual i de superació en el treball.

Fem notar en aquesta avinentesa -com per altra part quedarà confirmat en l'escriptura final- que el benefici musical de l'església de Sant Esteve era sufragat pel mateix poble, a través del Consell de la Universitat i per la Pia Almoïna del Pa Comú, institució benèfica-laica de la qual la Universitat era administradora.

Els honorables Cònsols i Consell de la Universitat d'aquell any 1554 donaren una magnífica prova de llur sensibilitat artística i religiosa, en iniciar una tasca i desbrossar un camí, dintre de l'àmbit de l'art musical.

En considerar des de la perspectiva actual, el llarg trajecte recorregut pel Benefici de l'Orgue, caldrà reconèixer i ressaltar conscientment, que una institució musical tan arrelada, no podia neixer per generació espontània, ni pel caprici o inspiració d'uns dirigents durant el curs d'una reunió periòdica del Consell, ja que la Universitat no era una entitat aïllada de la massa del poble, sinó la seva mateixa essència, la «caixa de ressonància» del seu sentir i de la seva voluntat sobirana, com ho fou un altre benefici musical, vinculat al Benefici de l'Orgue i creat en iniciar el segle XVIII. Em refereixo al de *Mestre de Capella o de Cant*. (Vaig tenir ocasió de publicar-ho en el setmanari «La Comarca d'Olot», el dia 3 de novembre de 1983, en motiu del Bicentenari de la mort del P. Antón Soler).

Malgrat el temps transcorregut, en evocar i resseguir els esdeveniments d'acord a les successives notícies que es desprenen d'alguns documents de l'Arxiu, podem actualitzar i reconstruir el procés d'una fundació en el seu origen. Així les primeres passes, que de manera formal i documentada marcaren la naixença de la Institució musical, podrem resseguir-las a partir de la lectura de les «Conclusions del Consell» del dia 27 de març de 1554. És com segueix:

«Dia 27 de març de 1554

Convocats i congregats en la Casa de la Almoïna del Pa Comú de la vila d'Olot, de llicència de Mn. Johan Morató, lloctinent del Magnífic Senyor Vicari de Camprodón en la vila i terme d'Olot, a só de trompeta, en primera emissió, per Jaume Constans pregoner públic, el honorable Johan Anglada, Jaume Cerdá, Johan Caritat, Vicens Puig, Johan Calsa, Johan Feixas, Esteva Çacoma, Esteva Maruinys, Miquel Masbarnat, Francisco Calvo, Matheu Closells, Francisco Aruga, Miquel Aruga Gaspar Ranovan, Jaume Camps, Johan Parrinet, Francisco Çacoma, Martiriá Campdedeu dits honorables Consuls, tots d'acord o la major part conclogueren i determinaren que vaiga Mn. Johan Anglada, Mossen Maheu Closells y Pere Clos, notari, a Gerona ab alguns capalans per haver Consell sobre lo «breu» ha tret de Roma per fundar un benefici per lo qui sonará los organs (o orga) y a los capalans, si son obligats a donar entrada a dit benefici o no, per part de dit «breu» y hagan Consell sobre les Ordinacions fahedores sobre la fundació de dit benefici y altrás cosas necessaries, sobra aquel o si sera benefici o Conducta que es fassa conducta.

Testimonis: Lleonart Çacoma y Pere Brugats paraires de Olot.»

Possiblement a poques dates anteriors a l'expressada reunió del Consell, podria haver-n'hi una altra exposant la idea i els tràmits a realitzar per a la fundació del Benefici. El que sí podem afirmar, és que la primera gestió fou la súplica dirigida pels honorables Cònsols i Consell de la Universitat, al Sant Pare llavors regnant Juli III (1544 a 1555), per a la creació d'un benefici eclesiàstic, anomenat «Benefici de l'Àngel Custodi» o «Benerici de l'Orgue».

La resposta vingué de Roma mitjançant un «Breu» de Sa Santedat (document escrit generalment en llatí i segellat amb el segell del Summe Pontífex.

Per l'acte de concessió fou comissionat, en nom de Juli III, el Cardenal Penitenciari.

Possiblement a poques dates anteriors a l'expressada reunió del Consell, podria haver-n'hi una altra exposant la idea i els tràmits a realitzar per a la fundació del Benefici. El que sí podem afirmar, és que la primera gestió fou la súplica dirigida pels honorables Cònsols i Consell de la Universitat, al Sant

Pare llavors regnant Juli III (1544 a 1555), per a la creació d'un benefici eclesiàstic, anomenat «Benefici de l'Àngel Custodi» o «Benefici de l'Orgue».

La resposta vingué de Roma mitjançant un «Breu» de Sa Santedat (document escrit generalment en llatí i segellat amb el segell del Summe Pontífex).

Per l'acte de concessió fou comissionat, en nom de Juli III, el Cardenal Penitenciari.

Enviats pel Consell de la Universitat i d'acord i llicència de Mn. Joan Morató, lloctinent del Senyor Vicari o Veguer de Camprodon, anaren a Girona entrevistar-se amb el Senyor Bisbe, Joan de Margarit, el cònsol en primer grau de la vila d'Olot, Joan Anglada i els notaris Mateu Closells i Joan Clos, amb alguns capellans, a fi de donar forma a la institució del Benefici.

El resultat de l'entrevista queda reflexat en el contingut del següent document (del notari Pere Pau Masbernà, escrit alguns anys més tard -11 abril de 1679)

«Ab acte rebut en poder de Miquel Riba pvera. y notari de Gerona, als 11 de juny de 1554, fonch feta una Concordia entre la Rnt. Comunitat de Preveres de la vila de Olot y los honorables Consols y Universitat de dita vila ab la qual los dits Consols y Universitat institueixen i fundaren, en l'Església Parroquial de dita, vila un perpetuu i eclesiàstic benefici sots invocació del Angel Custodi, lo patronatge del qual se reservaren dits Consols ab facultat que en tot cas de vocació, lo poguessin presentar a un prevere, hábil i destre en sonar lo Orga, lo qual hagues de fer continua y personal en dita Iglesia, exercint lo ofici de organista, lo qual benefici aixit fundat y ab beneficiat obtenint aquell, admetre la Comunitat de Preveres, ab todas las distribucions y emoluments de dita Iglesia, com y segons los altres beneficis de aquella acostuma a rebre...»

En referir-se als tràmits portats a terme en aquella època, llegim en un document amb data de 1678, un recordatori (exposat amb articles) dels actes que acompanyaren a la fundació del benefici.

Dels molts articles de què consta el referit document, sols transcriuré els més significatius: (Grup: Sant Esteve «Llibre de l'Orga»).

«Primo: Posa que en dita parroquial de Sant Esteve de la vila de Olot, per autoritat y decret apostholic, es troba constituït y fundat un simple benefici de personal residència, sots invocació del Angel Custodi, en lo altar de les

animes del Purgatori, ab les degudes solemnitats, lo qual vulgarment se anomena lo benefici del Orga.

2º - Posa que a humil suplica dels magnífics Consols, Universitat y singulars de dita vila de Olot, se obtingue gracia y decret apostholic per a poder dits Consols y Universitat a llaor y gloria de Deu, instituir y fundar lo dit benefici en dita Iglesia, baix la consideració de que en aquella hi hagues un perpetu resident idóneo per a sonar lo Orga y en dita Iglesia pogues sustentarse y degues sonar aquell en totes les festivitats y hores canòniques, com se acostuma en la Iglesia de la Seu de Gerona y altrament, com mes llargament de dita gracia y indult apostholic, apar al cos del acte que baix se produirà y es ver.

3º - Posa que la dita gracia vingue exerquenda dirigina al Illm. y Revm. Bisbe o a son molt Rvt. Official y Visitador General, per a que autoritat apostholica, dones forma a la fundació del benefici ab los modos, carrechs, qualitats y condicions que a dita Universitat aparexeria y fossen conforme a equitat y justicia, segons la materia asubjecte, reservant lo patronatge a dits magnífics Consols per dita Universitat, com més llargament apar en dit Indult.

4º - Posa que obtinguda dita gracia y indult dits Mgs. Consols y Universitat, volgueren donar forma a la institució de dit benefici y fer que quell y per ell lo prevere o clergue que lo obtindria, fos admes en dita Comunitat y entre los demes residents de dita Iglesia y rebes les distribucions y obvenacions aixís de ploms en lo cor, com altrement conforme comunament era solit distribuïese, entre los Reverents preveres residents a aquella y es cert.

5º - Posa com sobre esta pretencio de dits Mgs. Consols, sesveritassen algunes dificultats entre ells y la dita Universitat de una part y de la Rvt. Comunitat de part altre y assen la una y altre part que dita Iglesia fos assistida per exaltació del Culto, de persona idonea per a sonar y que ab dit efecte sonar lo dit Orga, uns y altres convingueren que ab decret y autoritat de dit Senyor Bisbe o de son oficial y Vicari General y altrement, se fes conformament la institució de dit benefici y la admissió de aquell ab expressió dels carrechs que lo qui obtindria hauria de suportar y dels lucros y advenacions que per a subtenirse en dits carrechs hauria de rebre y fruir y del que dita Rnt. Comunitat se hauria de beneficiar per dita admissió, com tot resulta clarament de dit acte que se produira y es cert.

6º - Que així es conformitat del que se ha referit en lo precedent article y altrement dits magnífics Consols y Universitat de una part y dita Rnt. Comunitat de part altre, ab acte del 11 del mes de juny de 1554 rebut en poder del Rnt. Miquel Riba pvra. y per autoritat apostólica, notari regint la escrivania en dita

ciutat de Gerona, feren acte en forma de transaccio y concordia ab decret y autoritat del Illm. Bisbe de Gerona en virtut de dita comissio apostolica y altrement, ab acte de visita que aleshores celebrava en dita Iglesia de Sant Esteve de dita vila de Olot, donaren forma a la fundació, dotació y admissió de dit benefici en dita Iglesia, ab carrech que lo obtenint aquella hauria de suportar y els lucros y obventions que hauria de rebre en lo molt y forma mes llargament expressats en dit acte que se exhibeix.»

Sí no ha estat possible, de moment, trobar el text complert del conveni redactat el dia 11 de juny de 1554, entre els honorables Cònsols, Universitat i la Rvda. Comunitat de preveres de la vila d'Olot, almenys disposem de les notes posades al marge de l'esmentada *Concòrdia*, en les quals ressalten els principals conceptes del contigut.

A. M. Grup «Documents interessants per a la Història d'Olot» nº II. ,

«En la margenada de dita Institució se troban les Notas següents, quals mes llargament se veuhen en la dita Institució y éstas son del thenor següent:

Bisbe de visita y V. Gl. del Sr. Bisbe de Gerona y son Visitador ----
Aquestas Butllas son de part en Pergamí en lo Arxiu -----
Vila de Olot a sos gastos fer edificar lo Orga de Sant Esteve -----
Petició dels Consols de Olot a Sa Santedad -----
Concessió del Cardenal Penitenciari en Nom de Sa Santedad ----
Institució de un Benefici Ecclesiastich, en la Iglesia de Olot, sots
invocació del Angel Custodi -----
Obtenint aquell diga dos missas com los Consols ordenaran -----
Y haze a tocar lo Orga en la manera que en la Iglesia de Gerona
Dot del Benefici -----
Entrada en la residencia de la dita Iglesia -----
Patronat de dit benefici sia dels Consols -----
Los Consols poden fer estatuts y ordenacions per lo bon regimen
del dit Benefici -----
Plet se esperava mourer entre la Universitat de Olot y Comunitat
de Preveres sobre ditas Butllas y Institució del dit Benefici -----
Concordia entre ditas parts de la manera següent en la marge-

nada de dita concordia posada dita Institució se troban las notas
següents -----

Consols y Concell de Olot instituïxen un benefici perpetuo -----

Sots invocació del Angel Custodi -----

La Iglesia de Sant Esteve en lo Altar de las Animas fins hi haya fet
altre Altar -----

Que no el puga obtenir sino Persona habil per sonar los Organs

Beneficiat entrevinga en tots los Oficis se celebreran en la Iglesia

Sonant lo Orga dia hagut per present -----

Celebra cada setmana dos Missas per la prosperitat de la Vila ----

Una a coneguda de la Comunitat -----

Altres dels Consols y Concell -----

Beneficiat haje de sonar la Orga de St. Esteve y de N^{re} S^{ra} de
Altura -----

En tots los dias y festivitats que es sona en la Seu y altres Iglesias
del Bisbat -----

A coneguda dels Consols -----

Tracte de lo Orga -----

No puga fer sonar per altre sens llicencia dels Consols -----

Altrement lo pugan privar de la renda sino es que sia malalt y a
sos gastos -----

Beneficiat nos pot absentar de la vila -----

Ni cessar de tocar lo Orga sino es que sia malalt sent llarga la
malaltia pot fer sonar per altre a sos gastos -----

Ausentantse o deixant de tocar sens llicencia de Consols vaca lo
Benefici -----

Y los Consols poden usar del Patronatge si la ausencia no sera
per mes de un mes, y lo Beneficiat no fara sonar podan los Consols fer
sonar a gastos del Beneficiat o privarlo de alguna part de la renda -----

Jus patronat del dit Benefici es dels tres Consols y en cert cas del
Concell -----

Consols dins quatre mesos han de presentar persona habil de
sonar Organs que sia fill de Vila o no trobantse de vila present altre ----

Passats quatre mesos si los dits Consols no hauran presentat
fassa la presentacio lo Concell -----

Beneficiat sia sempre persona per sonar lo Orga -----

Benefici nos puga resignar sens llicencia dels Consols y la Persona habil -----

Altrament vaque lo Benefici y pugan los Consols resignarlo -----

Al intrus aixi nos poden donar emoluments alguns -----

Dotacio del Benefici -----

Deu lliuras sobre la Almoyna -----

Sinch lliuras sobre lo Benefici de las Animas -----

Pagadoras de quatre en quatre mesos començant lo dia de la possessio -----

Vacant lo Benefici y no fent la servitut cesse la paga de ditas 20 lliures -----

Fent los consols servir la Orga cobran las tersas -----

Pretensions de la Comunitat -----

Consols renunci en favor de la Comunitat la administracio dels Bassins de las Animas del Purgatori y de Sant Sebastia de la Iglesia de Sant Esteve y dels set Goigs de la Verge Maria de la Capella de Altura -----

Fruits del bassi de les Animes servescan per celebracio de Missas y cantars per les Animas, ço es una Missa cada dia dos Missas los Diumenges y dilluns en cantar general cada mes en diner a cada minyo que en los cantars dira salms -----

Se fassa tocar cada vespre la campaneta de las Animas per la Vila -----

Comunitat per Bassinets en dits Bassins -----

Del Bassi de las Animas se paguen al Organista 5 lliuras y si es Prevera tres lliuras solament -----

Mes 6 lliuras als Consols per adjutori del salari del Predicador ----

Offrenes y trossos de pa del Bassi de las Animas se han de vendre al bassi dels pobres vergonyants a rao de un diner per offrena y tros -----

Consols no se poden entremetre en dits tres Bassins ni demanar comptes -----

Ni posarne altres -----

Promesa de la Comunitat de fer lo dalt dit -----

Admissio del Beneficiat a las distribucions y emoluments de la Iglesia -----

Presentacio del Benefici per los Consols en favor de M^o Thomas
Riba prevera -----
Convocacio del Concell a so de trompeta per manament del lloch-
tinent y en la casa del Concell -----
Als 11 juny 1554 -----
Comunitat assenyala que lo Beneficiat diga una Missa cada
dillunms de la setmana en lo Altar Mayor o en lo de las Animas -----
Fr. Domingo Romeu del Ordre de Predicadors Bisbe de Utica ----
Dtr. Joan de Margarit bisbe de Gerona -----
Decret y confirmació -----
Col·lació del dit Benefici a favor de M^o Thomas Riba prevera -----
Poscesió del Benefici -----
Entrega dels tres Bassins a la Comunitat -----
Presentació feta per los Consols del dit Benefici -----
Altre presentació -----

1 - FONTS DOCUMENTALS

Arxiu Històric Municipal (A. H. M.): «*Resolucions del Consell*» (Actes Municipals) nº 1
(1521 - 1563)

Grup: «*Sant Esteve*»: Llibre de l'Organ 1678

Documents interessants per a la Història d'Olot Nº II

2 - BIBLIOGRAFIA

Enciclopedia Espasa.

«*Llibre d'Olot*» Dr. Joaquim Danés.

Treballs publicats per Francesc Civil i Castellvi, en «*Assemblea d'Estudis sobre el*
Comtat de Besalú» 1973 i en «*Annals 1977 del Patronat d'estudis d'Olot i Comarca*».

APÈNDIX DOCUMENTAL

TRANSCRIPCIÓ DELS CONTRACTES D'ORGANS

A.M.

Consulatus y altres escriptures (Actas Municipals) N° 1 (1521 - 1563)

26 Novembre 1549

«Capitulació de concordia feta y fermada entre la Universitat de Olot de una part y mestre Balli fuster de la ciutat de Gerona, de part altra sobre la compra dels organs per la Esglesia de Sant Esteve de Olot.

Primerament es pactat he concordat entre ditas parts que lo dit mestre Balli ven a la dita Universitat de Olot y los organs que de present son a la Sagristia de Sant Esteve de Olot y aquells ha de posar a sos carrechs de tota cosa accepta pedra y guix y arena en la dita Esglesia de Sant Esteve de Olot en la capella ont a la dita Universitat apparra y el dit mestre ab contra baxas de fust y ab los apparaments y embalaments segons ab la mostra per dit mestre Balli a la Universitat donada presentada bons he sonants y afinats reconeguts y examinats E los dits orgues en dit modo y forma ven a dita Universitat pel preu de tres cents (300) ducats pagadors en la forma seguent, ço es de present trenta (30) liurás y de aci a la festa de Pascha primer venidera cent (100) ducats y de dita festa de Pascha a un any apres vinent cent liuras (100) he les restants cent (100) liuras de dita festa de Pascha a dos anys apres següents E promet de haver acabada dita hobra a la festa der Pascha primer venidora y promet fer lo caragol.»

Test.

4 Desembre 1549

«... conlegueren e determinaren que los orguens sien posats en la capella de las animas o de la porta petita...»

A. M.

Consulat y altrás escriptures (Actas Municipals) nº reg. 1 (1521 a 1563)

27 Abril 1555

«Nos Vicents Puigsech parayre y Esteve Pasqual Teixidor de la vila de Olot operaris de la obra de la Esglesia o sigui capella de Beata Maria de Altura de la dita vila de Olot els -----

hon. Consuls y Consell de la dita vila de Olot de una part y Joan Dols organista de la ciutat de Gerona de part altre -----

foren entre nosaltres firmats y celebrats els pactes y conventions següents: -----

...Et primo es pactat que lo dit mestre Joan Dols sia tingut i obligat com ab la present com en bona fe promet als dits Vicens Puigsech y Esteve Pascual obrers de la

capella de la Verge Maria del Tura de la Esglesia de la present vila de Olot que fara y fabricara be y diligentment un orgue apte y sufficient bo y ben sonant ab cinc (5) registres conforme a una mostra que per lo dit mestre Dols es stada mostrada als Consols de la present vila y als dits obrers ab la talla y mostres y ab aquella gentilesa y proportio que sta en dita mostra l axi mateix ha de fer una imatge de bulto de Nostra Dona de Altura lo mig del orga ab lo Jesuset al bras lo qual orga ha de tenir de amplaria sis (6) palms y la altaria conforme valc dita amplaria y fet que sia dit orga lo dit mestre Joan Dols hage y sia tingut y obligat tot a ses despeses assentar aquell en lo lloch hont stiga millor y axi mateix ha de fer dit mestre Dols les dues marxas grans y conformes al menester de dit orga ab tot son arreu y mes ha de fer a ses despeses a la qui sta al orga de Sant Steve be que no es tingut y obligat en pintar aquella sino ferla de tela tota blanca, entes ampro que en lo assentar de dit orga los dits obrers hagen de donar tot lo pertret axi de pedres, cals, guix, vigues, fusta y altres coses necessaries y si es mester algun mestre de cases que los dits obrers ho hagen de pagar y que lo dit mestre Dols no hage ni sia tingut en fer sino lo que tocara a son ofici lo qual orga promert dit mestre Joan Dols ques fara y assentara de aqui a la festa de Tots Sants primer vinent ab tot a son compliment que ha destar de manera que pугue sonar y fer que sia y assentat dit orga y als Consols y a dits obrers los parra fer mirar y reconexer aquell per mestres aptes y sufficientes que ho pugen fer y que ells no hagen de pagar stan be dit orga pero si no stava conformne y no era bo y sufficient que en dit cars lo dit mestre Joan Dols sia tingut y obligat en pagar los e aço es y promet dit mestre Joan Dols ab restitucio de totes despeses y obligacio de tots son bens y ab jurament.

Item es pactat que los dits Vicens Puigsech y Pere Pascol obrei damunt dits sien tinguts y obligat com en lo present convenen y prometen donar y pagar al dit mestre Joan Dols per lo pago de dit orga noranta (90) liures moneda barcelonesa les quals prometen donar y pagar en les pagues següents ço es cinquanta (50) liuras la hora y el punt sera assentat dit orga y sera trobat bo y rebedor y les altres quaranta (40) liuras a compliment de ditas noranta (90) liuras li hagen de donar mig any comptador primer vinent comptador de dia que sera assentat y rebut y dintre altre mig any les hores apre prop següent les altres vint (20) liures a compliment de totes les dites noranta (90) liuras que son lo preu de dit orga. I aço prometen y convenen dits obrers, attendre y complir sens dilacio o excepcio alguna ab restitucio de totes despeses y ab obligacio de tots los bens de la dita obra, largament ab jurament.

Test: Joan Bassols blanquer y Raphael Martinyo caligario.

En la fundació del Benefici sota in-
vocació del Príncep Custodi, vulgarment
dit del Oga de la Iglesia Real de Olot on se
dixen casuists, se troba la següent

Nos igitur attendentes, quod in his, quae ad
accedendum Divini cultus tendunt, favore-
biles esse debemus, et quae benigni supplicatio-
nibus inclinari, autem. Nunc Papa
cujus benivolentia curam gerimus, et de
eius speciali mandato super hoc vice et
exaculo vobis facio circumspectioni vestrae
committimus, quatenus si est ita pro vobis
visibile, unum perspicuum, simplex fore-
fitum Ecclesiasticorum in dicta Basilica Ecclia
sub invocatione Angelorum, curatis, pro vobis
zico, qui in eadem Basilica Ecclia quilibet heb-
domada duas missas iuxta modum
et per tempore Constitutionum dicti Oppidi
Consilium Revolutionem per ea statuantur, die-
bus seu horis de die seu festis, aut sanctis vel
sanctis in ea curacione aut aliis pro utilibus
benignum fuerit celebrare, et quae horarum
celebrationis, Minutuum huiusmodi pronun-
tiare, ac per se vel alium iuxta organa videlicet
horum, semper, et de diebus quibus dicta Ecclia
congruenti pulchri conveniunt pulchre tanta-
ter exigant, et intendant.

De singulis autem dictis, et Clavis illud pro
tempore obtinentis sustentatione, ac conde-
matione supplantatione. Real Moneta huius
modi, videlicet 1000 ex 2000. Eleemina-
panti Communitatis dicti Oppidi, et 500 ex uno Basile
animatione Pulchri. Et reliqua, scilicet huius
modi Moneta ex alio Basile, et
Maxis de salura, seu ex eis provenientibus
peruenit percipienda pro adiectis, et appropriatis.

En la margenada de ditta Institució se
troban las Notis següents, quales mes
fuerment se venhen en la dita Institució,
estas son del lhenor següent —
Bisbe de Girona y V. E. del S. E. de de
Ezgora y son Visitador. —
Alguaciles Buitlos son de part en Bergami
en la Rapiu. —
Cofre de Clonix son gorts per edificar lo
Orga de S. Esteve. —
Pécio de los Capvils de Vot a las antedat
Concejo del Cardenal Penitenciario el
Nom de la Santedat —
Institucio de un Beneficio Eclesiastico
en la Iglesia de Orlaots invocacio del
Angel Custodi ~~de la Iglesia de~~
Obtenint aquell, digo de Miras
Con los C. nidos Ordenes —
y haze en todas lo Orga en la manera
que tenia la Iglesia de Ezgora —
Dot del Beneficio —
Concedido en la residencia de la dita
Iglesia —
Dotacion de dit Beneficio de los Conds —
los Conds. poden tal Estatuto y ordi-
nacion por lo bon regimen de dit Be-
nificio —
Not se esperava Morera en la Con-
vencio de Orla y Comunitat de Prebats
sobre ditas Buitlos y Institucio de dit Be-
nificio. —
Concordia entre chis parts de la manera
següent en la margenada se dira con-
cordia porada dita Institucio se troban
las Notis següents. —
Conds. y Concejo de Orla instituido per
en Beneficio perpetuo —

Ses invocació del Angel Custodi
la gloria de St Eusebi en lo Altar
de los Benéficos, fent hi hoje fex altre
Altar
Que no puga Benéfico sino persona
que per sonar los Organs
Beneficiat entremenga en tota las Offas
se celebraia en la gloria
sonar lo Organ para q'ant per present
Celebre cada semana dos 2 missas
per la prosperitat de la Vila
Cura o Congregado de la Comunidad
Altre, dels Conde, y Conde
Beneficiat ha de sonar la Orga
de St Eusebi, y de altre para de Altar
En tot los dias q' en la Vila sona en
la seu, y altre fex de los Benéficos
Congregado de la
Enate de lo Orga
No puga fex sonar, per altre sino licencia
del Conde
Altrement lo puga privar de la Penda
sino es que se malalt, y a son gastos
Beneficiat no pot alienar de la Vila
Ni eliar de tocar lo Orga sino es que se
malalt rent llargo la malaltia pot sonar
sonar per altre, a son gastos
Pues tanto a o deuant de tocar seny Uti-
cia de Conde Vaca lo Beneficiat
y los Conde podan Oraz del sus Patronat
se la ausencia no sea permit de un mes,
y lo Beneficiat no fexa sonar los Conde
fex sonar a gastos del Beneficiat, y o privando
de alguna part de Penda
sus patronat del dñe Beneficiat de los sus
Conde, y en cant con o del Conde

Conish dinn quime i nois han de gozervon
Persona Abit de l'ontia Organy, que se pilla
volar. O no talantia de l'ila presenton e l'ile
Casals quatle. N'osco d'los Conish no haucan
presentat p'ra la presentacio lo Concilio.
Beneficiat se l'organy Persona per sonat
lo Orga.

Beneficiat no paga x'ignat l'ors Miceria
dels Conish, y la Persona Abit.
Al'extrem d'ay se lo Beneficiat y pagar
los Conish x'ignatlo.

Minter, asi no pagan donen emolumento
algun.

Donacio del Benefici

Deu M'na, d'els la Almoyra.

S'ich M'na, d'els lo Benefici d'els animos
Sagadores de qualse en qualse mes, co
meniant lo l'le de la p'ncipio.

Vacant lo Benefici, i p'ofant la x'ervit,
c'ere la paga d'els l'le.

Fent los Conish x'ervit la Orga e obant lo
l'le.

Pretericions de la Comunitat

Conish x'annucian en favor de la Comunitat
la Administracio dels Bani dels animos
del Purgatori, y de S^t e b'arria de la l'ploria
de St Esteve, y de l'organy de la Orga
Al'p'ria de la Capella de l'Al'p'ria.

Frents del Bani dels animos se x'ervon per
celebracio de missa, y cantos p'els animos
co es una missa cada dia, d'els missos los
Domingos, y Vil'um, en cantos general
cada mes, en d'inea a cada missa, qui
en los Cantos d'ia salms.

Se faie tocar cada l'ore la Campana
d'els animos per la l'le.

Comunitat posse Bani en d'is Bani.

Del Banc de las Animas, se paguen al
Organista y c.

Y si es Prebenda tres Muxos Solamones
Mos Guald al Conde por el papeo del Banco
del Predicador

Offerenda, y honros de ga del Banc de l
Animas se han de venden al Banc de l
Cobres Vergonyanto a raho de undinen
Offerend, y c.

Conde no se paxa Antemestre en ditsos
Bancos, ni de maner Comptes

Ni por arne altres

Primeria de la Comunitat de per lo dalt de
Admicio del Beneficiat paxa ditsa dition,
y Instrumenta de la Iglesia

Presentacio del Beneficiat per la qual
en favor de Mo. Thomas Ribes
Convocacio en el a lo al mangelos for
Manament del obste. Linen, y en la Casa
del Concelle

Als 11. Junij 1554.

Comunitat menyaba questo Beneficiat eliga
Una muna cada dilluns de la temmana
enfo Altes Major, o en lo dalt Animas
Fr. Domingo Thomas del Ordre de Pre-
dicadors Bisbe de Utica.

Dr Joan de Margarit Bisbe de Girona.

Secret y confirmacio

Collacio de dit Beneficiat a favor de Mo. Tho-
mas Ribes Prebenda

Ponencia del Beneficiat

Ofrega dels dits Bancos alla Comunitat

Presentacio feta per los Condes del dit
Beneficiat

Altes Presentacio